

Η μεταρρύθμιση στο τομέα της δικαιοσύνης

Μέσα στο πλαίσιο δημόσιας διαβούλευσης εντός του Παγκύπριου Δικηγορικού Σώματος, λήφθηκε περιορισμένος αριθμός απόψεων. Δεν υπήρχε ευρεία ανταπόκριση στην πρόσκληση μας για απόψεις. Από τους 4200 Δικηγόρους μέλη μας περίπου, ανταποκρίθηκαν μόνο 15 περίπου Δικηγόροι. Τα σχόλια ορισμένων εξ αυτών αφορούν κυρίως τις διαδικασίες στα Επαρχιακά Δικαστήρια και/ή στο προτεινόμενο Εμπορικό Δικαστήριο και/ή Ναυτοδικείο συνεπώς οι απόψεις τους δεν συμπεριλαμβάνονται κατωτέρω. Επίσης λήφθηκαν διάφορες γενικές απόψεις και η μη συμπερίληψη τους στην πιο κάτω σύνοψη, δεν σημαίνει ότι δεν λήφθηκαν υπόψη. Συνοπτικά οι απόψεις των Δικηγόρων είναι οι πιο κάτω οι οποίες λήφθηκαν υπόψη και στον βαθμό που μπορούσαν να ενσωματωθούν τούτο έγινε.

Η μη ενσωμάτωση όλων των απόψεων δεν σημαίνει απόρριψη τους, αλλά κρίθηκε ότι στο παρόν στάδιο μπορούσε να συμπεριληφθούν μόνο οι απόψεις που ήταν εφικτό να υιοθετηθούν στο παρόν στάδιο. Να σημειωθεί ότι υπήρξε μία ουσιαστική βελτίωση των νομοσχεδίων ως είχαν κατατεθεί στη Βουλή των Αντιπροσώπων παλαιότερα.

A. ΑΝΩΤΑΤΟ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Από κάποιο μέλος τέθηκε θέμα εξεύρεσης διασφαλιστικών δικλίδων σε σχέση με την αμεροληψία των Δικηγόρων που θα συμμετέχουν στο Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο.

Επίσης κάποιο μέλος εξέφρασε επιφυλάξεις για την συμμετοχή Δικαστών κατωτέρων βαθμίδων, ως επίσης και για την διαδικασία ένστασης σε προαγωγή και/ή διορισμό Δικαστών (Ορέστης Νικήτα).

Αμφιβολίες εκφράστηκαν από κάποιο μέλος για τον αριθμό των Δικαστών που συμμετέχουν στην σύνθεση του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου και ότι αυτός είναι υπερβολικός. Έγινε αναφορά στο θεσμικό πλαίσιο της Αγγλίας στο Judicial Appointment Commission (JAC) όπου από τα 14 μέλη, οι 7 είναι Δικαστές, οι 5 μη Νομικοί και οι 2 Δικηγόροι.

Όσον αφορά τους Δικαστές η συμμετοχή είναι ένας από κάθε βαθμίδα και άρα ένας μόνο Εφέτης. Εκφράστηκε επίσης αμφιβολία για την συμμετοχή του Γενικού Εισαγγελέα ή του Προέδρου του Ανωτάτου Δικαστηρίου και του Προέδρου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου. Αμφιβολίες εκφράστηκαν κατά πόσον είναι επιθυμητό να γίνονται αξιολογήσεις ή συνεντεύξεις από πολυάριθμα πρόσωπα και προτάθηκε όπως η συνέντευξη γίνεται από άλλο όργανο όπως την Αγγλία που γίνονται

από selection panel, τριμελή επιτροπή και ότι στην αξιολόγηση πιθανόν να επιβάλλεται και η γραπτή εξέταση.

Επίσης κρίνεται αδικαιολόγητη η πρόνοια ότι ένας Δικαστής δεν μπορεί να συμμετέχει σε διορισμούς για θέση ανώτερη από αυτή που κατέχει (Λάρης Βραχίμης).

Κάποιο μέλος θεωρεί ότι, η οποιαδήποτε διεύρυνση του Δικαστικού Συμβουλίου είναι αντισυνταγματική και ότι οποιαδήποτε απόπειρα διεύρυνσης του θα κριθεί αντισυνταγματική από το Ανώτατο Δικαστήριο.

Περαιτέρω η συμμετοχή των Δικηγόρων δεν είναι επιθυμητή γιατί δεν αναμένεται να αξιολογήσουν αμερόληπτα Δικαστή που αποφάνθηκε εναντίον πελάτη τους.

Η συμμετοχή Δικηγόρων δημιουργεί μια κάστα προνομιούχων Δικηγόρων (Διομήδης Καλλής).

Β. ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

Για την σύνθεση του Γνωμοδοτικού Συμβουλίου ως είχε αρχικώς προταθεί δηλαδή συμμετοχή όλων των Δικαστών του Ανώτατου δικαστηρίου επιπλέον του Γενικού Εισαγγελέα και του Προέδρου του Παγκύπριου Δικηγορικού Συλλόγου, χαρακτηρίστηκε σαν απαράδεκτη από ένα μέλος.

Στην Αγγλία λέχθηκε ότι το συμβούλιο που προτείνει τα μέλη του Ανωτάτου Δικαστηρίου αποτελείται από τον Πρόεδρο του Ανωτάτου Δικαστηρίου και ένα μέλος που επιλέγει κάθε ένα από τα μέλη του Judicial Appointment Commission, εκ των οποίων μόνο τα 7 είναι δικαστικοί και τα υπόλοιπα 7 είναι 5 πολίτες και 2 Δικηγόροι (Λάρης Βραχίμης)

Συνταγματικότητα του συμβουλίου επίσης τέθηκε από ένα άλλο μέλος (Διομήδης Καλλής),

Γ. ΕΦΕΤΕΙΟ

Σε σχέση με την αρχική πρόταση έγινε εισήγηση όπως υπάρχει ειδικό τμήμα του Εφετείου για Εφέσεις από τα ειδικά Δικαστήρια και αντικειμενικός τρόπος καθορισμού των Προέδρων των Τμημάτων και ότι θα ήταν προτιμότερο να γίνει σαφέστερη διατύπωση στα προσόντα της εξειδίκευσης των υποψηφίων για διορισμό στα τμήματα (Γιώργος Χριστοφίδης).

Σε σχέση με την σύνθεση του Εφετείο όπως αρχικά προνοείτο από μέλος μας, τέθηκε η θέση ότι θα πρέπει να είναι τέτοια για να μπορέσει να αντιμετωπιστεί το back log. Υποδείχθηκε ότι με βάση την έκθεση του ΙΡΑ, 13 Εφέτες θα χρειαστούν 6 χρόνια για να διαχειριστούν όλο το back log και άρα με 18 Εφέτες το πρόβλημα δεν θα λυθεί. Μια λύση θα ήταν η αύξηση των Εφετών σε 27 – 29, με διορισμό ειδικών Εφετών προσωρινά για ταχεία εκδίκαση των καθυστερημένων Εφέσεων (Λάρης Βραχίμης).

Άλλο μέλος μας εισηγήθηκε όπως ο Πρόεδρος του Εφετείου να καθορίζει τις συνθέσεις συλλογικά μαζί με τους Προέδρους του Ανώτατου Δικαστηρίου, Συνταγματικού και Τριτοβάθμιου (Ορέστης Νικήτας).

Ένα από τα μέλη μας έχει συστήσει ότι η σύσταση των εξειδικευμένων τμημάτων να είναι υποχρεωτική δια νόμου. Οι προεδρίες των τμημάτων να καθορίζονται από το Ανώτατο Δικαστικό Συμβούλιο. Το προσόν της ακαδημαϊκής πείρας και εκπαίδευσης να είναι πρόσθετο της πείρας και όχι διαζευκτικό. Να καθορισθεί μέτρο κρίσης για το Γνωμοδοτικό Συμβούλιο νομοθετικά (Georgia Κωνσταντίνου Παναγιώτου).

Δ. ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΚΑΙ ΑΝΩΤΑΤΟ ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

Από τους συνάδελφους τονίστηκαν τα πιο κάτω:

1. Αναγκαιότητα άμεσης πρόσβασης σε εξειδικευμένο Ανώτατο Συνταγματικό Δικαστήριο.
2. Αναγκαιότητα να διορίζονται Δικαστές από τους Δικηγόρους και εν ανάγκη να καθορισθεί ποσόστωση. Αυτό αφορά όλες τις ανώτατες βαθμίδες της Δικαιοσύνης.
3. Επιφυλάξεις στην δημιουργία Ανώτατου Συνταγματικού Δικαστηρίου και Ανώτατου Τριτοβάθμιου Δικαστηρίου.
4. Επιφυλάξεις για την επαναφορά του άρθρου 144 του Συντάγματος.
5. Επιφυλάξεις για διορισμό Ακαδημαϊκών.
6. Δημιουργία συστήματος συνταγματικής προσφυγής κατά το Γερμανικό πρότυπο, με την δυνατότητα προσφυγής στο Ανώτατο Συνταγματικό όπου προσβάλλονται τα συνταγματικά δικαιώματα του πολίτη.
7. Αχρείαστος ο διαχωρισμός του Ανώτατου Δικαστηρίου σε δύο Δικαστήρια ή Τμήματα.
8. Κατάργηση της δικαιοδοσίας του Τριτοβάθμιου Δικαστηρίου σαν Ναυτοδικείο.

9. Αμφισβήτηση κατά πόσο είναι ορθό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να διορίζει τους δύο Προέδρους του Συνταγματικού και Τριτοβάθμιου Δικαστηρίου.
10. Κατάργηση της δικαιοδοσίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου να εξετάζει προνομιακά εντάλματα.
11. Διατήρηση ενός Ανώτατου Δικαστηρίου ενιαίου που να επιλαμβάνεται όλων των θεμάτων και όχι δημιουργία θεσμοθετημένων τμημάτων.
12. Απλοποίηση της πολυπλοκότητας των Νομοσχεδίων.
13. Αύξηση του ορίου αφυπηρέτησης των Δικαστών.

Απόψεις για τα πιο πάνω διατύπωσαν οι Ευάγγελος Πουργουρίδης, Λάρης Βραχίμης, Χρίστος Στρόππος, Χρίστος Τριανταφυλλίδης, Νικόλας Τσαρδελλής, Διομήδης Καλλής, Δημόκριτος Αριστείδου, Πόλυς Πολυβίου, Α. Χατζηϊωάννου, Γιώργος Χριστοφίδης, Georgia Κωνσταντίου Παναγιώτου και όπως ο Κώστας Βελάρης προφορικά.

Έχοντας υπόψη επίσης την διαβούλευση με την Υπουργό Δικαιοσύνης και στελέχη του Υπουργείου αλλά και μελών της Επιτροπής Διαβούλευσης Υπουργείου Δικαιοσύνης με Επιτροπή Νομικών της Βουλής των Αντιπροσώπων αλλά και την διαβούλευση με την Επιστημονική Ομάδα του Συλλόγου, τα προτεινόμενα Νομοσχέδια αναδιαμορφώθηκαν εκ νέου ως εξής:

Δρ. Χρίστος Κληρίδης

Πρόεδρος

Παγκύπριου Δικηγορικού Λευκωσίας

18/12/2020